

WZON.9532.2.2.2025.PD

Wystąpienie pokontrolne

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starogardzie Gdańskim¹,
zwanym dalej „Powiatowym Zespołem”,

2. Przedmiot kontroli:

- zgodności wydanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
- prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności,

3. Okres objęty kontrolą:

od lipca 2025r. do września 2025 r.²,

4. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Kontrola kompleksowa, na podstawie ustawy dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych³,

5. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

od 12 grudnia 2025 r. do 12 marca 2026 r.,

6. Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Bartosz Szadokierski - Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starogardzie Gdańskim,

7. Skład zespołu kontrolującego:

Mirela Bemben – Przewodnicząca Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku – kierownik zespołu kontrolnego (dalej Przewodnicząca),

Monika Szczesiak – Sekretarz Zespołu,

Karolina Majewska – lekarz,

Magdalena Kosińska – pracownik socjalny,

Grażyna Brzezińska – psycholog,

Przemysław Doliński – inspektor wojewódzki,

posiadający upoważnienie Wojewody Pomorskiego z dnia 4 grudnia 2025 r. udzielone zgodnie z art. 6c ust. 6 w zw. z art. 6c ust. 5 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późniejszymi zm.).

¹ ul. Mickiewicza 9 w Starogardzie Gdańskim.

² W tym z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność

³ (Dz.U. z 2024 r. poz. 44)

Informacje wstępne:

Na podstawie ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁴ Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Pomorskim od dnia od 12 grudnia 2025 r. do 12 marca 2026 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starogardzie Gdańskim, w zakresie:

- prawidłowość i jednolitość stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
- zgodność wydanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli sporządzonym w dniu 12 marca 2026 r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Pomorskim na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵ (dalej: rozporządzenie w sprawie kontroli), przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Ustalenia:

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Pomorskim stwierdza co następuje,

1. Powiatowy Zespół spełniał warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń zapewniające dostęp osobom niepełnosprawnym do tych pomieszczeń.
2. Powołani specjaliści spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu w sprawie orzekania⁶, a także posiadali zaświadczenia wydane przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych lub Wojewodę Pomorskiego.
3. Wszystkie sprawy zostały wszczęte na podstawie prawidłowo wypełnionych i złożonych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Do wniosków o wydanie orzeczeń załączono zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia określone i wystawione w terminie określonym w rozporządzeniu w sprawie orzekania⁷.
4. Powiatowy Zespół korzysta z druku wstępnej analizy wniosku. Wstępna weryfikacja złożonej dokumentacji, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie orzekania⁸, została dokonana przez lekarza wyznaczonego przez Przewodniczącego Zespołu. Kontrola wykazała, że druki wstępnej analizy wniosku zostały dołączone do akt sprawy i podpisane przez lekarza dokonującego analizy. Ponadto zawiadomienia zostały wystosowane zgodnie z w/w rozporządzeniem.
5. Oceny stanu zdrowia sporządzili lekarze – przewodniczący składów orzekających we wszystkich skontrolowanych sprawach w dniu badania w oparciu o badanie

⁴ art. 6c ust. 6 w zw. z art. 6c ust. 5 (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.)

⁵ § 18 (Dz.U. Nr 53, poz. 323)

⁶ § 21 (Dz.U. 2003 nr 139 poz. 1328)

⁷ § 6 ust. 2 (Dz.U. 2003 nr 139 poz. 1328)

⁸ § 33 pkt 2 (Dz.U. 2003 nr 139 poz. 1328)

przedmiotowe i podmiotowe oraz zgromadzoną dokumentację medyczną. Pozostali członkowie sporządzili oceny w zakresie swoich specjalności.

6. We wszystkich skontrolowanych sprawach zgodnie z rozporządzeniem w sprawie orzekania⁹, na druku wstępnej analizy wniosku Przewodniczący Zespołu dokonywał ocen wniosków oraz załączonych zaświadczeń o stanie zdrowia pod kątem braków formalnych. Jednocześnie na przedmiotowym druku Przewodniczący Zespołu dokonywał pisemnego wyznaczenia składów orzekających rozpoznających sprawy.
7. Stosownie do rozporządzenia¹⁰ w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności dane dot. orzekanych spraw były gromadzone i przetwarzane w/w systemie przez pracowników Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starogardzie Gdańskim. Zgodnie z zaleceniami Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, stosowane są druki dostępne w systemie EKSMOoN.

Stwierdzone nieprawidłowości/uchybień:

- 1) w sprawie nr PZOON.721.260.D.2025 wniosek nie zawierał daty jego sporządzenia. Ponadto cztery¹¹ inne wnioski, nie zawierały daty oraz miejsca ich sporządzenia. Data nie jest wprost wymieniona jako obligatoryjny element każdego pisma w Kodeksie postępowania administracyjnego, jest ona niezbędna do prawidłowego prowadzenia postępowania. Jej brak może skutkować negatywnymi konsekwencjami dla strony wnoszącej pismo dlatego dokumenty w sprawie powinny zawierać datę ich sporządzenia,
- 2) w sprawie nr PZOON.722.1235.2025 w ocenie stanu zdrowia brak jest pieczętki i podpisu doradcy zawodowego co jest niezgodne z Rozporządzeniem¹². Wyjaśnić należy, że imię i nazwisko w wyznaczonym miejscu na dokumencie powinno być czytelne w celu możliwości weryfikacji osoby go przygotowującej. Dokumentacja medyczna powinna być kompletna i zawierać podpisy lekarzy potwierdzające tożsamość i dokonane wpisy,
- 3) w sprawie PZOON.722.1365.2025 nie załączono upoważnienia udzielonego osobie upoważnionej do odbioru dokumentów osoby niepełnosprawnej, co jest niezgodne z przepisami KPA¹³,
- 4) we wszystkich skontrolowanych sprawach odnotowano brak karty obiegowej wniosku. Art. pkt. 6d Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹⁴ jasno określa sposób działania systemu, w którym przetwarza się dane w celu usprawnienia i podniesienia jakości orzekania o niepełnosprawności oraz realizacji zadań przez zespoły orzekające o niepełnosprawności. Jeżeli system jest w stanie stworzyć taki dokument i jest on przetwarzany, powinno się go dołączać do akt sprawy,

⁹ § 19 ust. 1

¹⁰ Dz.U. 2007 nr 228 poz. 1681

¹¹ PZOON.722.1745.2025, PZOON.721.219.D.2025, PZOON.721.218.D.2025, PZOON.721.264.D.2025

¹² § 5 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011r., Dz.U. 2011 nr 14 poz. 67

¹³ Art. 33 §2

¹⁴ (Dz.U. z 2025 r. poz. 913)

WOJEWODA POMORSKI

- 5) we wszystkich skontrolowanych sprawach, znajdują się zaświadczenia o wydłużeniu terminu, jednakże 44¹⁵ spraw nie zawierało potwierdzeń ich odbioru przez stronę,
- 6) w 20¹⁶ sprawach został zastosowany niewłaściwy druk tego zaświadczenia. Art. pkt. 6d Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹⁷ jasno określa sposób działania systemu, w którym przetwarza się dane w celu usprawnienia i podniesienia jakości orzekania o niepełnosprawności oraz realizacji zadań przez zespoły orzekające o niepełnosprawności, w związku z powyższym, do akt sprawy powinno się go dołączać właściwy druk zawiadomienia,
- 7) wszystkie z 60 skontrolowanych akt spraw nie zawierały potwierdzenia odbioru/wysyłki wnioskodawcy o terminie posiedzenia i jednocześnie brak możliwości weryfikacji zachowania terminu 7 dniowego. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że zawiadomienia są wysyłane listem zwykłym na 14 dni przed datą posiedzenia komisji lub listem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru (w przypadku uzasadnionego niestawiennictwa w pierwszym terminie komisji. W celu usprawnienia terminowości rozpatrywania wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności dokumentacji, wskazane jest dokonywanie adnotacja zawierającej datę kontaktu telefonicznego ze stroną,
- 8) podczas kontroli ustalono, że sprawa o nr PZOON.722.1654.202 nie zawiera informacji o wysyłce lub innej formy dostarczenia stronie zawiadomienia o wydłużeniu terminu co jest niezgodne z przepisami¹⁸,
- 9) ustalenie dokonane podczas kontroli wykazały, że 2 sprawy¹⁹ nie zawiera wymaganego zaświadczenia potwierdzającego złożenie wniosku i określającego ważność dotychczasowego orzeczenia. Należy stwierdzić, że takie informacje powinny znajdować się w aktach, gdyż dany dokument służy stronie do przedłużenia uprawnień wynikających z dotychczasowego orzeczenia na okres oczekiwania na nowy dokument - jest kluczowy dla zachowania ciągłości świadczeń,

lekarz

- 10) w 57 sprawach²⁰ stwierdzono brak wywiadu od osoby orzekanej (dotyczącego przebiegu choroby, aktualnych dolegliwości oraz stosowanego leczenia), brak opisu

¹⁵ PZOON.722.1654.2025, PZOON.722.1618.2025, PZOON.722.1691.2025, PZOON.722.1807.2025, PZOON.722.1649.2025, PZOON.722.1601.2025, PZOON.722.1668.2025, PZOON.722.1733.2025, PZOON.722.1754.2025, PZOON.722.1592.2025, PZOON.722.1527.2025, PZOON.722.1443.2025, PZOON.722.1771.2025, PZOON.722.1722.2025, PZOON.722.1583.2025, PZOON.722.1575.2025, PZOON.722.1793.2025, PZOON.722.1745.2025, PZOON.722.1636.2025, PZOON.721.240.D.2025, PZOON.721.263.D.2025, PZOON.721.285.D.2025, PZOON.721.184.D.2025, PZOON.721.284.D.2025, PZOON.721.275.D.2025, PZOON.721.265.D.2025, PZOON.721.267.D.2025, PZOON.721.243.D.2025, PZOON.721.220.D.2025, PZOON.721.185.D.2025, PZOON.721.180.D.2025, PZOON.721.188.D.2025, PZOON.721.219.D.2025, PZOON.721.218.D.2025, PZOON.721.260.D.2025, PZOON.721.264.D.2025, PZOON.721.192.D.2025, PZOON.722.1446.2025, PZOON.722.1272.2025, PZOON.722.1246.2025, PZOON.722.1238.2025, PZOON.722.1440.2025, PZOON.722.1269.2025, PZOON.722.1380.2025

¹⁶ PZOON.722.1553.2025, PZOON.722.1636.2025, PZOON.721.185.D.2025, PZOON.721.180.D.2025, PZOON.721.188.D.2025, PZOON.721.218.D.2025, PZOON.721.192.D.2025, PZOON.722.1327.2025, PZOON.722.1425.2025, PZOON.722.1441.2025, PZOON.722.1427.2025, PZOON.722.1471.2025, PZOON.722.1217.2025, PZOON.722.1304.2025, PZOON.722.1235.2025, PZOON.722.1401.2025, PZOON.722.1311.2025, PZOON.722.1411.2025, PZOON.722.1365.2025

¹⁷ (Dz.U. z 2025 r. poz. 913)

¹⁸ art. 36 §1 KPA

¹⁹ PZOON.722.1272.2025, PZOON.722.1471.2025

²⁰ 722.1237.2025, 722.1446.2025, 722.1356.2025, 722.1272.2025, 722.1246.2025, 722.1238.2025, 722.1238.2025, 722.1425.2025, 722.1440.2025, 722.1441.2025, 722.1427.2025, 722.1471.2025, 722.1217.2025, 722.1304.2025, 722.1269.2025, 722.1235.2025, 722.1401.2025, 722.1311.2025, 722.1411.2025, 722.1380.2025, 722.1385.2025, 722.1968.2025, 722.1935.2025, 722.2003.2025, 722.1905.2025, 722.1952.2025, 722.1930.2025, 722.1960.2025, 722.1937.2025, 722.1892.2025, 722.1963.2025, 722.1890.2025,

przeprowadzonego badania przedmiotowego narządu ruchu/ badania neurologicznego oraz orzeczniczej oceny sprawności ruchowej albo opis jest tak ogólny, że nie można na jego podstawie ocenić stopnia upośledzenia funkcji organizmu (np. zaburzenia chodu, zaburzenia sprawności kończyn, niedowład kończyn lewych, ograniczenie sprawności kręgosłupa, dysfunkcja stóp),

- 11) brak uzasadnienia dla przyznania karty parkingowej zgodnie z obowiązującymi przepisami stwierdzono w 21 sprawach²¹,
- 12) brak oceny stanu psychicznego w 2 sprawach²²,
- 13) brak oceny stopnia upośledzenia słuchu w sprawie nr 722.1272.2025,
- 14) niewłaściwą kwalifikację w zakresie symbolu przyczyny niepełnosprawności stwierdzono w 8 sprawach²³,
- 15) brak uzasadnienia dla wydania orzeczeń na stałe stwierdzono w 3²⁴ sprawach,

pracownik socjalny

- 16) w 60 ocenach akt spraw²⁵ funkcjonowania społecznego sporządzonych przez pracowników socjalnych będących członkami składów orzekających, zawarte są wyłącznie ogólne informacje, które nie pozwalają w sposób jednoznaczny ani szczegółowy określić rzeczywistego zakresu ograniczeń funkcjonalnych osoby orzekanej, ponadto brak zindywidualizowanych informacji, które zgodnie z obowiązującymi standardami w zakresie kwalifikowania do stopnia niepełnosprawności, wskazywałyby w jaki sposób konkretne schorzenia i ograniczenia wpływają na jej codzienne funkcjonowanie, samodzielność oraz możliwości społeczne i zawodowe, uzasadnienia proponowanego stopnia mają charakter ogólnikowy, powtarzane są definicje stopnia niepełnosprawności, nie odnosząc ich do indywidualnej sytuacji zdrowotnej i funkcjonalnej orzekanej osoby lub zawierają jedynie propozycję stopnia niepełnosprawności,
- 17) błędne zaliczenie osoby orzekanej do stopnia umiarkowanego w sprawie o nr PZOON.277.2057.2025. W sprawie pracownik socjalny zaproponował ustalenie stopnia znacznego. Lekarz (przewodniczący składu) również w swojej ocenie

722.1928.2025, 722.1910.2025, 722.1911.2025, 722.1925.2025, 722.1946.2025, 722.1950.2025, 722.1895.2025, 722.2302.2025, 722.2248.2025, 722.2274.2025, 722.2264.2025, 722.2272.2025, 722.2335.2025, 722.2039.2025, 722.2295.2025, 722.1997.2025, 722.2275.2025, 722.2897.2025, 722.2249.2025, 722.2596.2025, 722.2296.2025, 722.2937.2025, 722.2325.2025, 722.2785.2025, 722.2649.2025

²¹ 722.2302.2025, 722.2248.2025, 722.2274.2025, 722.2335.2025, 722.2041.2025, 722.2041.2025, 722.2295.2025, 722.2275.2025, 722.2897.2025, 722.2249.2025, 722.2596.2025, 722.2296.2025, 722.2785.2025, 722.1327.2025, 722.14040.2025, 722.1269.2025, 722.1235.2025, 722.2003.2025, 722.1952.2025, 722.1960.2025, 722.1892.2025

²² 722.1963.2025, 722.2937.2025

²³ 722.2302.2025, 722.2248.2025, 722.2274.2025, 722.2335.2025, 722.2041.2025, 722.1997.2025, 722.1446.2025, 722.2003.2025

²⁴ 722.2296.2025, 722.2937.2025, 722.2649.2025

²⁵ PZOON.722.1443.2025, PZOON.722.1527.2025, PZOON.722.1553.2025, PZOON.722.1575.2025, PZOON.722.1583.2025, PZOON.722.1592.2025, PZOON.722.1601.2025, PZOON.722.1618.2025, PZOON.722.1636.2025, PZOON.722.1637.2025, PZOON.722.1649.2025, PZOON.722.1654.2025, PZOON.722.1668.2025, PZOON.722.1691.2025, PZOON.722.1722.2025, PZOON.722.1733.2025, PZOON.722.1745.2025, PZOON.722.1754.2025, PZOON.722.1771.2025, PZOON.722.1793.2025, PZOON.722.1807.2025, PZOON.722.1826.2025, PZOON.722.1852.2025, PZOON.722.1879.2025, PZOON.722.1885.2025, PZOON.722.1894.2025, PZOON.722.1909.2025, PZOON.722.1917.2025, PZOON.722.1957.2025, PZOON.722.1969.2025, PZOON.722.1980.2025, PZOON.722.1994.2025, PZOON.722.1999.2025, PZOON.722.2001.2025, PZOON.722.2045.2025, PZOON.722.2062.2025, PZOON.722.2063.2025, PZOON.722.2071.2025, PZOON.722.2075.2025, PZOON.722.2075.2025, PZOON.722.2124.2025, PZOON.722.2200.2025, PZOON.722.2203.2025, PZOON.722.2205.2025, PZOON.722.2207.2025, PZOON.722.2211.2025, PZOON.722.2214.2025, PZOON.722.2221.2025, PZOON.722.2223.2025, PZOON.722.2234.2025, PZOON.722.2237.2025, PZOON.722.2238.2025, PZOON.722.2277.2025, PZOON.722.2286.2025, PZOON.722.2362.2025, PZOON.722.2364.2025, PZOON.722.2365.2025, PZOON.722.2409.2025, PZOON.722.2416.2025, PZOON.722.2460.2025

zadecydował o przyznaniu stopnia znacznego. W protokole w punkcie dotyczącym rozstrzygnięcia składu orzekającego również wpisany jest znaczny stopień niepełnosprawności. W uzasadnieniu natomiast widnieje zapis, że stwierdza się naruszenie sprawności organizmu i kwalifikuje do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Zarówno na protokole jak i orzeczeniu zaliczającym do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności widnieją podpisy członków składu orzekającego,

- 18) w sprawie PZON.277.1917.2025 osoba została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności. Z treści sporządzonej oceny funkcjonowania społecznego wynika, iż pracownik socjalny proponował ustalenie stopnia umiarkowanego. W aktach sprawy nie znajduje się jednak pisemne zdanie odrębne pracownika socjalnego, choć jego stanowisko było odmienne od ostatecznego rozstrzygnięcia lekarza orzekającego. Lekarz przewodniczący składu orzekającego podjął decyzję o zakwalifikowaniu osoby do stopnia znacznego, a następnie wydano orzeczenie w tym zakresie. Zgodnie z § 9 pkt 3 rozporządzenia, każdy członek składu orzekającego, który nie podziela oceny dotyczącej niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, ma obowiązek zgłosić na piśmie zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem. Informacja o zgłoszeniu zdania odrębnego powinna zostać odnotowana w protokole posiedzenia. Brak takiego zapisu oznacza, że dokumentacja sprawy nie odzwierciedla rzeczywistego przebiegu procesu orzeczniczego i nie zawiera wymaganych elementów formalnych. Nieudokumentowanie rozbieżności pomiędzy oceną pracownika socjalnego a ostatecznym stanowiskiem lekarza orzekającego powoduje, że akta sprawy są niekompletne. W konsekwencji nie ma możliwości ustalenia, czy różnice w ocenie stopnia niepełnosprawności zostały omówione, wyjaśnione i formalnie odnotowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Taki stan narusza wymogi proceduralne i podważa przejrzystość procesu orzeczniczego, zwłaszcza że ocena funkcjonowania społecznego stanowi istotny dowód w postępowaniu i powinna być traktowana jako element równorzędny z oceną medyczną,

psycholog

- 19) analiza ocen psychologicznych w 20²⁶ sprawach wykazała nieprawidłowości w zakresie rzetelności i kompletności sporządzonych Ocen. Ich treść nie zawiera pogłębionego opisu poziomu rozwoju dziecka ani szczegółowej charakterystyki występujących zaburzeń w poszczególnych sferach funkcjonowania. Zawarte wpisy mają charakter mało opisowy i ograniczają się do ogólnych, jedno- lub dwuwyrazowych określeń, bez wskazania konkretnych przejawów trudności oraz bez analizy ich nasilenia i wpływu na codzienne funkcjonowanie dziecka,
- 20) W 32²⁷ sprawach sporządzona ocena psychologiczna dla potrzeb postępowania o ustalenie niepełnosprawności ma charakter opisowy i funkcjonalny, umożliwiając powiązanie rozpoznanych trudności u dziecka z ich wpływem na codzienne funkcjonowanie oraz z przyjętym rozstrzygnięciem. Specjalista opisuje ograniczenia

²⁶ 721.276.D.2025, 721.240.D.2025, 721.286.D.2025, 721.263.D.2025, 721.285.D.2025, 721.184.D.2025, 721.284.D.2025, 721.275.D.2025, 721.265.D.2025, 721.267.D.2025, 721.243.D.2025, 721.220.D.2025, 721.185.D.2025, 721.180.D.2025, 721.188.D.2025, 721.219.D.2025, 721.218.D.2025, 721.260.D.2025, 721.264.D.2025, 721.192.D.2025

²⁷ 721.369.D.2025, 721.353.D.2025, 721.386.D.2025, 721.356.D.2025, 721.301.D.2025, 721.366.D.2025, 721.282.D.2025, 721.371.D.2025, 721.363.D.2025, 721.342.D.2025, 721.362.D.2025, 721.287.D.2025, 721.389.D.2025, 721.391.D.2025, 721.402.D.2025, 721.410.D.2025, 721.392.D.2025, 721.393.D.2025, 721.443.D.2025, 721.396.D.2025, 721.440.D.2025, 721.433.D.2025, 721.439.D.2025, 721.407.D.2025, 721.400.D.2025, 721.442.D.2025, 721.373.D.2025, 721.435.D.2025, 721.419.D.2025, 721.427.D.2025, 721.444.D.2025, 721.438.D.2025

WOJEWODA POMORSKI

funkcjonowania dziecka uwzględniając etap rozwojowy. Wskazuje na funkcjonowanie szkolne/ przedszkolne,

- 21) w 3²⁸ sprawach występuje niezgodność pomiędzy opisem funkcjonowania a przyjętą przesłanką kwalifikacyjną. Osoby zostały zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z przesłanki zawodowej, natomiast w części dotyczącej rodzaju niezbędnej pomocy i/lub opieki wpisano „zależność częściowa osoby od otoczenia polegająca na pomocy w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa”. Przesłanka zawodowa nie została zawarta w uzasadnieniu. Taka Ocena sugeruje ograniczenia w zakresie codziennym funkcjonowaniu, odnosi się do przesłanki wskazującej na konieczność pomocy. Występuje zatem niespójność pomiędzy kwalifikacją do stopnia umiarkowanego z przesłanki zawodowej, a opisem wskazującym na zależność w funkcjonowaniu,
- 22) w sprawie nr 722.2481.2025 w ograniczeniach w funkcjonowaniu zawodowym zamieszczono wpis „nie dotyczy”, podczas gdy jako przesłankę uzasadniającą stopień niepełnosprawności wskazano konieczność pracy w warunkach chronionych. Występuje zatem sprzeczność pomiędzy brakiem stwierdzonych ograniczeń zawodowych, a wskazaniem zawodowej przesłanki kwalifikacyjnej,
- 23) w sprawie nr 722.2432.2025 osoba, w wieku produkcyjnym, jest nieaktywna zawodowo, w części dotyczącej dotychczasowego zatrudnienia wpisano „nie dotyczy”, natomiast jako przesłankę uzasadniającą zaliczenie do osób niepełnosprawnych wskazano przesłankę zawodową. Jednocześnie sformułowanie uzasadnienia odnosi się do potrzeby pomocy i opieki, co dodatkowo pogłębia niespójność dokumentu,
- 24) w sprawie nr 722.22.07.2025 przyznano znaczny stopień niepełnosprawności, jednak w treści oceny brak jest jednoznacznego wykazania konieczności stałej opieki, niezdolności do samodzielnej egzystencji. Opis funkcjonowania ogranicza się do ogólnych sformułowań dotyczących zaburzeń poznawczych i neurologicznych, bez przełożenia na ograniczeń w samodzielności,
- 25) we wszystkich analizowanych sprawach²⁹ rozstrzygnięcie orzecznicze psychologa nie zostało poparte rzetelnym i pogłębionym opisem zaburzeń oraz dysfunkcji warunkujących ograniczenia w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. Oceny psychologiczne nie spełniają w pełni standardów rzetelności, spójności wewnętrznej, koniecznego uzasadnienia wymaganych w postępowaniu o ustalenie stopnia niepełnosprawności. W obecnym kształcie nie pozwalają one na jednoznaczne potwierdzenie zasadności przyjętych stopni niepełnosprawności zgodnie z obowiązującymi standardami orzeczniczymi,

²⁸ 722.2413.2025, 722.2481.2025, 722.2432.2025

²⁹ 722.2446.2025, 722.2441.2025, 722.22.07.2025, 722.2413.2025, 722.2481.2025, 722.2490.2025, 722.2432.2025, 722.2489.2025, 721.369.D.2025, 721.353.D.2025, 721.386.D.2025, 721.356.D.2025, 721.301.D.2025, 721.366.D.2025, 721.282.D.2025, 721.371.D.2025, 721.363.D.2025, 721.342.D.2025, 721.362.D.2025, 721.287.D.2025, 721.389.D.2025, 721.391.D.2025, 721.402.D.2025, 721.410.D.2025, 721.392.D.2025, 721.393.D.2025, 721.443.D.2025, 721.396.D.2025, 721.440.D.2025, 721.433.D.2025, 721.439.D.2025, 721.407.D.2025, 721.400.D.2025, 721.442.D.2025, 721.373.D.2025, 721.435.D.2025, 721.419.D.2025, 721.427.D.2025, 721.444.D.2025, 721.438.D.2025, 721.276.D.2025, 721.240.D.2025, 721.286.D.2025, 721.263.D.2025, 721.285.D.2025, 721.184.D.2025, 721.284.D.2025, 721.275.D.2025, 721.265.D.2025, 721.267.D.2025, 721.243.D.2025, 721.220.D.2025, 721.185.D.2025, 721.180.D.2025, 721.188.D.2025, 721.219.D.2025, 721.218.D.2025, 721.260.D.2025, 721.264.D.2025, 721.192.D.2025

26) wskazanie punktu 7 dla osób niepełnosprawnych do 16 r.ż., w 21 sprawach³⁰, mimo braku szczegółowego opisu zaburzeń wraz z ich nasileniem. Z jednej strony nie przedstawiono szczegółowego opisu zaburzeń ani ich nasilenia, z drugiej zaś strony dzieci zaliczono do osób niepełnosprawnych ze wskazaniem punktu 7, tj. konieczności stałej lub długotrwałej opieki bądź pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Z treści ocen nie wynika jednak, na czym polega ta znacznie ograniczona zdolność do samodzielnej egzystencji ani jakich konkretne czynności dziecko nie jest w stanie wykonywać bez stałego wsparcia osoby dorosłej. Nie wykazano również, aby zakres stwierdzonych trudności odpowiadał przesłankom wymagającym stałej lub długotrwałej opieki.

Ocena kontrolowanej działalności:

Na podstawie przeprowadzonej kontroli w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starogardzie Gdańskim działalność skontrolowanej jednostki oceniamy pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zalecenia pokontrolne:

- 1) podjęcie działań organizacyjnych w celu zapewnienia terminowego załatwienia spraw przez Zespół,
- 2) prowadzenia akt spraw, a taki sposób, aby zawierały wszystkie niezbędne dokumenty,
- 3) umieszczania w aktach spraw potwierdzeń wysyłanej korespondencji, bądź notatki o kontakcie telefonicznym,
- 4) przykładania większej staranności do kompletności danych pism. Przykładowo imię i nazwisko w wyznaczonym miejscu na dokumencie powinno być czytelne w celu możliwości weryfikacji osoby go przygotowującej. Dokumentacja medyczna musi być kompletna i zawierać podpisy lekarzy potwierdzające tożsamość i dokonane wpisy,
- 5) kontynuowanie wysyłki zawiadomień o posiedzeniach listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru, w celu weryfikacji zachowania ustawowego odstępu 7 dni pomiędzy poinformowaniem o posiedzeniu, a jego datą,
- 6) w celu usprawnienia terminowości rozpatrywania wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności dokumentacji, wskazane jest dokonywanie adnotacja zawierającej datę kontaktu telefonicznego ze stroną,

lekarz

- 7) przy kwalifikacji do niepełnosprawności/stopnia niepełnosprawności oraz przyznaniu symboli przyczyn niepełnosprawności należy stosować się do zaleceń zawartych w rozdziale 6³¹ rozporządzenia w sprawie oraz zasad orzecznictwa lekarskiego przedstawianych na szkoleniach orzecznich,

³⁰ 721.276.D.2025, 721.240.D.2025, 721.286.D.2025, 721.263.D.2025, 721.285.D.2025, 721.184.D.2025, 721.284.D.2025, 721.275.D.2025, 721.265.D.2025, 721.267.D.2025, 721.243.D.2025, 721.220.D.2025, 721.185.D.2025, 721.180.D.2025, 721.188.D.2025, 721.219.D.2025, 721.218.D.2025, 721.260.D.2025, 721.264.D.2025, 721.192.D.2025

³¹ Dz.U. 2003 nr 139 poz. 1328

WOJEWODA POMORSKI

- 8) w kwestii przyznawania symbolu niepełnosprawności zaleca się przeprowadzenie wnikliwej oceny, czy istniejące schorzenie jest przyczyną upośledzenia funkcji organizmu, która powoduje niepełnosprawność w stopniu określonym w orzeczeniu,
- 9) należy zwrócić uwagę na prawidłowe przeprowadzenie oraz zapis badania lekarskiego, tak by stanowił podstawę i uzasadnienie dla powziętych ustaleń orzeczniczych,
- 10) wywiad z osobą orzekaną powinien zawierać zgłaszane przez orzekanego dolegliwości i problemy, gdyż stanowi integralną i wymaganą część badania orzeczniczego,
- 11) opis badania przedmiotowego powinien zawierać wszystkie elementy potwierdzające rozpoznanie i wskazujące na naruszenie sprawności organizmu osoby orzekanej,
- 12) w sprawach z narządu ruchu oraz przy przyznaniu karty parkingowej szczegółowo określać zakres ruchomości stawów kończyn i kręgosłupa oraz ocenić wydolność chodu,
- 13) w przypadku orzekania o przyznaniu karty parkingowej wymogiem ustawowym jest stwierdzenie u osoby orzekanej znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się, badanie przedmiotowe oraz zgromadzona w sprawie dokumentacja powinny ten stan potwierdzać,
- 14) rozpoznania wymagają uszczegółowienia tak by były adekwatne do przyznanego stopnia niepełnosprawności,
- 15) przy stosowaniu gotowych schematów tzw. wklejek należy je modyfikować indywidualnie do każdej sprawy,

pracownik socjalny

- 16) oceny muszą zawierać wszystkie elementy wymagane przepisami i przedstawiać szczegółowy, opisowy obraz funkcjonowania, ponieważ tylko wtedy mogą stanowić rzetelną i wiarygodną podstawę do ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- 17) ustalenia stopnia niepełnosprawności powinny być spójne z dokonanymi ustaleniami, logicznym następstwem opisanych ograniczeń oraz być zindywidualizowane, tak aby odzwierciedlały rzeczywiste potrzeby, sposób funkcjonowania i sytuację konkretnej osoby,
- 18) ocena funkcjonowania społecznego powinna w sposób jasny i rzetelny przedstawiać realne ograniczenia osoby w codziennym życiu, opierając się na danych medycznych, wywiadzie i obserwacji. Pracownicy socjalni są zobowiązani sporządzać ją zgodnie z rozporządzeniem, czyli jako pełny, jednoznaczny opis faktycznego funkcjonowania, a nie zbiór ogólnych informacji zdrowotnych. Informacje muszą być szczegółowe, konkretne i opisowe, a nie ograniczone do prostych formuł typu „wymaga/nie wymaga”,
- 19) informacje uzyskane z dokumentacji medycznej i podczas wywiadu powinny być przekładane na opis konkretnych trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym, tak aby ocena odzwierciedlała rzeczywisty poziom samodzielności, zakres potrzebnej pomocy oraz istniejący system wsparcia,
- 20) zakres opieki i pomocy musi być opisany precyzyjnie, z wyraźnym rozróżnieniem między opieką a pomocą w czynnościach dnia codziennego,
- 21) ocena zdolności do pracy powinna wskazywać, czy osoba może podjąć zatrudnienie oraz jakie ograniczenia wpływają na tę możliwość. Obejmuje to ocenę realnych barier wynikających z funkcjonowania,

psycholog

- 22) rozróżnienie pomoc vs opieka. Niewłaściwe stosowanie tych pojęć prowadzi do błędnej kwalifikacji stopnia niepełnosprawności, dlatego każde wskazanie powinno być poparte opisem zakresu, częstotliwości i charakteru wsparcia,
- 23) wyraźne określenie, na jakiej przesłance opiera się rozstrzygnięcie. Wskazana przesłanka powinna być logicznie powiązana z opisem funkcjonowania,
- 24) powiązanie rozpoznania z funkcjonowaniem Ocena powinna odpowiadać na pytanie: jakie konkretne ograniczenia wynikają ze schorzenia? Rozpoznanie (np. zaburzenia depresyjne, otępienie etc.) powinno zostać przełożone na realne konsekwencje w codziennym życiu osoby orzekanej. Samo wskazanie jednostki chorobowej jest niewystarczające bez analizy jej wpływu na zdolność do pracy, pełnienia ról społecznych oraz samodzielnej egzystencji,
- 25) analiza funkcjonowania społecznego, emocjonalnego, poznawczego zamiast opisów ogólnych. Należy wskazywać konkretne ograniczenia, takie jak trudności w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji interpersonalnych, obniżona motywacja do działania, zaburzenia samokontroli, impulsywność, sztywność poznawcza, ograniczona zdolność adaptacji do zmian. Opis powinien wyjaśniać, w jaki sposób ograniczenia te wpływają na funkcjonowanie osoby,
- 26) szczegółowe uzasadnianie ograniczeń w funkcjonowaniu zawodowym. W przypadku wskazywania konieczności pracy w warunkach chronionych należy uzasadnić, dlaczego osoba nie może wykonywać pracy na otwartym rynku. Samo wskazanie „warunki pracy chronionej” bez wyjaśnienia przyczyn nie spełnia standardów rzetelności,
- 27) zapewnienie spójności między opisem a proponowanym rozstrzygnięciem. Uzasadnienie orzeczenia musi być logicznie powiązane z treścią Oceny psychologicznej. Każdy element rozstrzygnięcia powinien wynikać z wcześniej przedstawionych ustaleń,
- 28) precyzyjne określanie zakresu opieki przy znacznym stopniu niepełnosprawności. Należy jednoznacznie określić, czy i w jakim zakresie osoba wymaga stałej/długotrwałej opieki. Brak takiej konkretności podważa zasadność przyznania znacznego stopnia,
- 29) uzasadnienia formułowane w odniesieniu do konkretnego stanu psychicznego, zdrowotnego i społecznego osoby badanej. Uzasadnienie powinno wskazywać fakty uznane za istotne, sposób ich oceny oraz argumentację prowadzącą do przyjętego rozstrzygnięcia,
- 30) szczegółowy opis ograniczeń funkcjonowania dziecka w poszczególnych sferach rozwojowych. Ocena psychologiczna powinna zawierać analizę funkcjonowania dziecka, obejmującą kluczowe obszary rozwoju. Należy jednoznacznie wskazywać, jakie trudności występują, w jakim nasileniu oraz jakie mają znaczenie dla codziennego funkcjonowania dziecka,
- 31) precyzyjna analiza rozwoju motorycznego z rozróżnieniem na motorykę małą i dużą dziecka,
- 32) wskazane jest określenie, w jakim zakresie ewentualne trudności wpływają na samoobsługę, czynności szkolne oraz udział w aktywnościach ruchowych dziecka,
- 33) szczegółowy opis rozwoju mowy i komunikacji. Należy wskazać, w jaki sposób opóźnienia lub zaburzenia w tym obszarze wpływają na funkcjonowanie społeczne dziecka, relacje rówieśnicze oraz realizację obowiązku edukacyjnego,

WOJEWODA POMORSKI

- 34) odniesienie do funkcjonowania w środowisku przedszkolnym lub szkolnym. Należy wskazać, czy dziecko wymaga wsparcia nauczyciela, pomocy nauczyciela wspomagającego, indywidualizacji wymagań czy specjalistycznych form terapii,
- 35) uwzględnienie informacji z wywiadu z rodzicami/opiekunami. Opis zgłaszanych trudności, przebiegu rozwoju dziecka, funkcjonowania w środowisku domowym oraz relacji rodzinnych,
- 36) uzasadnienie przyjętego stanowiska. Uzasadnienie powinno wskazywać, jakie konkretne ograniczenia stanowią podstawę zaliczenia dziecka do osób niepełnosprawnych. Należy powiązać rozpoznane trudności z ich wpływem na codzienne funkcjonowanie, edukację i rozwój społeczny. W uzasadnieniu powinno zostać określone, jakiego rodzaju wsparcia dziecko wymaga oraz w jakim zakresie jest ono niezbędne.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Pomorskim, na podst. rozporządzenia w sprawie kontroli³², oczekuje przedstawienia przez Bartosza Szadokierskiego - Przewodniczącego Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starogardzie Gdańskim, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego:

- 1) informacji potwierdzających przedstawienie wyników kontroli lekarzom orzecznikom oraz specjalistom, potwierdzenia ich zapoznania się z ustaleniami i zaleceniami kontroli,
- 2) nadesłania kserokopii potwierdzonych za zgodność prawidłowo udokumentowanych akt jednej sprawy w wersji elektronicznej, prowadzonej z zachowaniem powyższych zaleceń,
- 3) informacji dotyczącej sposobu załatwienia sprawy o nr PZOON.277.2057.2025, dotyczącej błędnego zaliczenia osoby orzekanej do stopnia umiarkowanego.

Z poważaniem,
z up. Wojewody Pomorskiego

Przewodnicząca
Wojewódzkiego Zespołu
ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Mirela Bemben

/Dokument podpisany elektronicznie/

³² § 18 ust. 6 (Dz.U. Nr 53, poz. 323)